

Strategi för Östra Nylands välfärdsområde 2022–2026

- Med god hälso- och välfärdsstandard i sikte och med trygghet som prioritet – invånarna och proffsen tillsammans
- Livslång välfärd

Version 10.10.2022

Innehåll

- 01 Strategihelhet
- 02 Vision – så ser framgång ut
- 03 Värderingar – vårt sätt att fungera
- 04 Kritiska framgångsfaktorer, indikatorer och strategiska initiativ
- 05 Bilaga – lägesbild och utsikter

Strategihelhet

Lägesbild och utsikter

– vilka utmaningar vill man att strategin ska svara mot

Vision och värderingar

– så ser framgång ut och vårt sätt att fungera

Serviceens kvalitet,
tillgänglighet och
kontinuitet

Integration av primärnivån och
specialistnivån samt social-,
hälso- och sjukvårds- samt
räddningstjänsterna

Behärskad
kostnadsutveckling och
effektiv verksamhet

Kompetent personal
som mår bra och som
räcker till

Strategiperiodens mål, indikatorer och strategiska initiativ

**Koncern- och
strategitjänster**
mål på årsbasis,
indikatorer och
åtgärder

**Familje- och
socialvårdstjänster**
mål på årsbasis,
indikatorer och
åtgärder

**Gemensamma hälso-
och sjukvårdstjänster**
mål på årsbasis,
indikatorer och
åtgärder

**Tjänster för
äldre**
mål på årsbasis,
indikatorer och
åtgärder

Räddningstjänster
mål på årsbasis,
indikatorer och
åtgärder

*Kritiska framgångsfaktorer

2 Vision – så ser vår framgång ut

- Östra Nyland är ett tryggt välfärdsområde där man förbereder sig på olika säkerhetssituationer. Tjänsterna är kundorienterade, likvärdiga och regionalt heltäckande. **Tillgänglighet och nåbarhet är viktiga för oss.** Kunderna blir betjänade på finska och svenska. Kunderna bemöts med respekt, man lyssnar på dem och de får den hjälp som de behöver. I vård och rehabilitering realiseras kontinuiteten på ett bra sätt. **Borgå sjukhus erbjuder mångsidiga sjukvårdstjänster och andra tjänster.**
- Välfärdsområdet utvecklar aktivt sin verksamhet samt utnyttjar nyaste teknologi och tar i bruk de bästa evidensbaserade verksamhetsrutinerna. Fokus har flyttats över på prevention. Verksamheten är verkningsfull.
- Välfärdsområdet är en lockande arbetsgivare och personalstyrkan är tillräcklig. De anställda mår väl och har möjlighet att koncentrera sig på sina kärnuppgifter. Det satsas på personalens kompetens, professionellt ledarskap och god medarbetarkompetens.
- Välfärdsområdets ekonomi är stabil och i balans. Verksamheten är också ekologiskt och socialt hållbar.
- Välfärdsområdet fungerar som en helhet, öppet och engagerande. En modell med flera producenter är en viktig del av verksamheten. Samarbetet med kommunerna, företag, organisationer och HUS-sammanslutningen fungerar friktionsfritt.

3 Värderingar – vårt sätt att fungera

Jämlikhet

Vi sörjer för att kunderna får den service de behöver i livets olika skeden jämlikt i hela välfärdsområdet.

Servicen tryggas på bägge inhemska språken. Vi främjar också tillgången på engelskspråkig service.

Vi bemöter kunderna och de anställda med respekt och rättvist.

Människoorientering

Utgångspunkten för all vår verksamhet är invånarens och kundens välfärd.

Vi identifierar olika kundgruppers behov, och vi engagerar kunden i planeringen och utvärderingen av servicen.

Vårt mål är en högklassig kundupplevelse.

Delaktighet

Kundernas, serviceanvändarnas och personalens delaktighet samt samarbete med tredje sektorn är en viktig resurs för oss.

Vi stärker delaktigheten genom att agera transparent och rättidigt samt genom att öppna nya kanaler för påverkan och växelverkan.

Mod

Vi förnyar våra tjänster och våra verksamhetsrutiner på ett modigt och smidigt sätt i samarbete med kunderna och personalen.

Vi mäter vår verksamhets resultat, kundupplevelsen och personalens välmående.

Vi är redo att medge och korrigera våra misstag.

Ansvarsfullhet

Vår verksamhet är ekonomiskt, socialt och ekologiskt ansvarsfull. Vi förutsätter ansvarsfullhet också av våra partner.

Vi sörjer kostnadseffektivt för invånarnas säkerhet och välfärd.

Vi är föregångare som en ansvarsfull och motiverande arbetsgivare.

4. Kritiska framgångsfaktorer, indikatorer och strategiska initiativ under strategiperioden (2022–2026)

Kritiska framgångsfaktorer	Indikatorer (exempel)	Strategiska initiativ
<p>Servicens kvalitet, tillgänglighet och kontinuitet</p> <ul style="list-style-type: none">• Servicen är högkvalitativ. Tillträde till service ges snabbt och flexibelt. Distanstjänsterna, de mobila och de digitala tjänsterna samt närtjänsterna fungerar väl och friktionsfritt.• Hälsoteknologi utnyttjas mångsidigt i syfte att förbättra livskvaliteten och för att effektivisera vårdstigar.• En modell med flera producenter utnyttjas i ordnandet av service. Samarbetet med tredje sektorn och privata serviceproducenter är tätt.• Räddningstjänsten inriktas riskbaserat, och aktionsberedskapen är god i hela regionen. Avtalsbrandkårernas verksamhetsförutsättningar har tryggats.	<ul style="list-style-type: none">• Kötid till icke-brådskande vård (T3)• Kundtillfredsställelse (NPS %)• Andelen distansmottagningar (%)• Räddningsväsendets prestationsförmåga och aktionsberedskapstider efter riskklass• Avtalsbevakning – exempelvis antalet rapporterade kvalitetsavvikelser	<ul style="list-style-type: none">• I servicestrategin fastställs mål för utvecklandet av social- och hälsovårdstjänsterna (t.ex. mobila tjänster), servicenätverket och sättet att producera tjänster (service i egen regi, servicesedlar och köpta tjänster). Mera omfattande användning av servicesedlar.• De tjänster som stöder de ungas psykiska hälsa ska förnyas så att man flyttar över fokus från tung service till prevention och tidigt stöd.• Säkerställande av ett system som tryggar vårdens kontinuitet exempelvis genom utvecklande av en modell med egenläkare och egenskötare.• Datasystemens funktionsduglighet och kompatibilitet säkerställs. En plan för ett enhetligt kund- och patientdatasystem inom området utarbetas. Ett digitalt system för tidsbeställning och andra digitala tjänster såsom en chattlinje i mentalvårdstjänsterna tas i bruk.• Kartläggning och samordning av välfärdsområdets rehabiliteringspraxis i enlighet med god medicinsk praxisrekommendationerna.
<p>Integration av primärnivån och specialistnivån samt social-, hälso- och sjukvårds- samt räddningstjänsterna</p> <ul style="list-style-type: none">• Samarbetet inom välfärdsområdet är friktionsfritt. Samarbetsprocesserna är kundorienterade och integrerade.• Kontaktytorna till HUS-sammanslutningen, kommunerna, de övriga välfärdsområdena samt tjänster i privat regi och organisationsregi är välfungerande.• Fokus har flyttats över på prevention och tjänster på primärnivå. Välfärdsområdet, kommunerna och HUS samt tredje sektorn samarbetar tätt för att främja välfärd och hälsa.• Välfärdsområdet har gemensamma och kompatibla datasystem.	<ul style="list-style-type: none">• Den dyraste patientdecilens andel av totalkostnaderna• Serviceupplevelse bland de kunder som utnyttjar flera tjänster (enkät)• Första besöken i förhållande till alla besök	<ul style="list-style-type: none">• De kunder som utnyttjar flera tjänster identifieras, och tillsammans med dem utarbetar man serviceplaner.• En effektiv servicehandledning och rådgivning stärks.• Integrationen av primärvården, socialvårdstjänsterna och den specialiserade sjukvården säkerställs genom en samordning av serviceprocesserna med alla aktörer.

4. Kritiska framgångsfaktorer, indikatorer och strategiska initiativ under strategiperioden (2022–2026)

Kritiska framgångsfaktorer	Indikatorer (exempel)	Strategiska initiativ
<p>Behärskad kostnadsutveckling och effektiv verksamhet</p> <ul style="list-style-type: none">• Verksamheten organiseras inom den ekonomiska ramen. HUS:s kostnader och betalningsandelar hålls under kontroll, och ägarstyrningen är verkningsfull.• Målet är en organisation med en kunskapsbaserad ledning. Mätning av kostnader och effekter har blivit en vedertagen del av normal verksamhet.• Vård- och servicepraxis är evidensbaserade.• Lyckad investerings- och fastighetshantering.	<ul style="list-style-type: none">• Förlorade levnadsår (PYLL)• Sjuklighetsindex• Nettodriftskostnader (€/inv.) social- och hälsovård/specialiserad sjukvård/räddningsverket• 15D-livskvalitetsmått	<ul style="list-style-type: none">• Servicens kostnadseffektivitet och verkningsfullhet bedöms och höjs.• Konkurrensutsättningspraxis och upphandlingskompetensen utvecklas, och de möjligheter som modellen med flera producenter ger tas tillvara.
<p>Kompetent personal som mår bra och som räcker till</p> <ul style="list-style-type: none">• Välfärdsområdet får tillräckligt många anställda och lyckas hålla fast vid dem. Personalen är yrkeskunnig och fortbildning stöds systematiskt.• De anställda och arbetsenheterna mår bra. Ledarskapet är yrkeskunnigt och engagerande.• Verksamhet och växelverkan som upprätthåller medarbetarkompetensen och som stöder en positiv inställning till utveckling.• Ledningen under övergångsfasen lyckas, och områdets olika verksamhetsätt samordnas.	<ul style="list-style-type: none">• Lediga tjänster och befattningar 31.12• Index för arbetstillfredsställelse• Sjukfrånvaro dag/arbetstagare• Personalomsättning i starten, %• Övertidstimmar	<ul style="list-style-type: none">• I avsikt att stärka sin dragningskraft som arbetsgivare genomför man ett projekt där arbetsförhållandena, löne- och belöningsystemen samt läroanstaltssamarbetet förnyas.• Välfärdsområdet sörjer för avlöningens och anställningsförmånernas konkurrenskraft.• Det görs möjligt att förena arbete med familjeliv.• Det satsas på tidigt stöd, företagshälsovårdens kvalitet och arbetshälsa.• Ett utbildningsprogram i förändringscoaching och coachande ledarskap ordnas för chefer, och det satsas på utvecklande av chefsarbetet.

5 Lägesbild och utsikter

Reformens bakgrund och läge

- Organiseringsansvaret för social- och hälsovården samt räddningsväsendet övergår till Östra Nylands välfärdsområde 1.1.2023. Välfärdsområdesfullmäktige och -styrelsen samt övriga organ inom välfärdsområdet har stegvis kommit i gång med arbetet våren 2022. Östra Nylands välfärdsområde har som en del av igångsättandet av den övriga verksamheten utarbetat en välfärdsområdesstrategi för de första åren. Välfärdsområdesstrategin är det högsta av de dokument som styr områdets verksamhet, och genom det fastställer välfärdsområdesfullmäktige ramarna för ledningen och utvecklandet av välfärdsområdet. Fullmäktige vill med välfärdsområdesstrategin svara mot de utmaningar som den nya organisationen kommer att möta då den fullgör sina lagstadgade uppgifter. Strategin har beretts i samarbete med de förtroendevalda och tjänstemannaledningen och i samråd med områdets invånare.

Reformens och strategins mål

- En central utmaning för reformen är att säkerställa en trygg övergång då välfärdsområdet startar, så att det ur kundens synvinkel inte sker någon betydande förändring i tjänsterna, utan att de förut kommunbaserade social-, hälsovårds- och räddningstjänsterna fortsätter utan avbrott. I och med en friktionsfri övergång betalas de sociala förmånerna och lönerna ut, datasystemen fungerar, man får svar då man ringer, och reformen förorsakar med andra ord inga störningar i kundernas och de anställdas liv. Det största orosmomentet i välfärdsområdets startskede gäller mycket riktigt huruvida den operativa verksamheten ska fortsätta utan krångel – att kritiska IKT-system fås att fungera enligt tidsplan, att samordningen mellan välfärdsområdet och kommunerna sker friktionsfritt och att man ska hinna satsa på introduktionen av personalen tillräckligt väl.
- Av de utmaningar som välfärdsområdet måste tackla, är tillräcklig tillgång på personal den mest uppenbara. Man har redan under hela decenniet lidit av personalbrist inom social- och hälsovården, och läget ser inte ut att bli lättare vare sig på kort eller på lång sikt. Läget kräver lösningar på både lokal och nationell nivå.
- Också statsfinansieringens tillräcklighet bekymrar i synnerhet i övergångsfasen. Att ekonomiskt anpassa sig till den givna ramen är nödvändigt i den nya finansieringsmodellen, men svårt att omsätta i praktiken. På inkomstsidan är svängrummet begränsat, och i fråga om att gallra i utgifterna är ens händer bundna i övergångsfasen, till exempel beträffande nätverket av verksamhetslokaler.

Hälsa- och välfärdssituationen i Östra Nyland

- Även om situationen inom välfärdsområdet i genomsnitt är god och sjukligheten hör till de lägsta i landet, så finns det inom regionen betydande skillnader i välfärd och hälsa, till exempel då det gäller sjuklighet, nativitet och arbetslöshet. Bland regionens mest betydelse hälsorelaterade och sociala problem finns cancerindex som ligger över genomsnittet i landet, övervikt, barns och ungas illamående, mentalvårdstjänsternas utmaningar samt långtids- och ungdomsarbetslösheten. De äldre upplever att det är svårt att ta hand om sig själva, och alkoholkonsumtionen har ökat. I bruket av mentalvårdstjänster ligger fokus på tunga tjänster i stället för på tjänster med låg tröskel.
- Antalet arbetslösa arbetssökande har i regionens alla kommuner minskat med 20–30 procent jämfört med året innan, men antalet sysselsatta har minskat. Också antalet hushåll som lyfter utkomststöd har minskat klart. Antalet barnskyddsanmälningar samt ansökningar och förfrågningar har ökat under de tre senaste åren. Oron för barnens, de ungas och familjernas välmående har ökat.
- Det uppskattas att efterfrågan på social- och hälsovårdstjänster flyttar över från den privata sektorn till den offentliga, ifall FPA-ersättningarna beskär på avsett sätt och ifall man tack vare vårdgarantin för hälso- och sjukvården får mottagningstid snabbare än hittills på den offentliga sidan. Det är svårt att förutse hur den lagändring som håller på att beredas inverkar på efterfrågan.

5 Lägesbild och utsikter

Befolkningsutvecklingen i Östra Nyland

- Regionens sammanlagda folkmängd beräknas öka, med tillväxten koncentrerad till Sibbo och Borgå. Nativitetsprognosen är sjunkande. Den demografiska försörjningskvoten ökar i linje med trenden på nationell nivå. Regionen är starkt tvåspråkig, och i Östra Nyland är de i befolkningen med svenska som modersmål näst flest i landet. I förhållande till de andra **nyländska** välfärdsområdena är antalet personer med utländsk bakgrund förhållandevis litet, men trenden pekar uppåt.

Räddningsväsendets uppgifter och situation

- Räddningsverket svarar inom sitt räddningsområde för tillsynen, handledningen, rådgivningen och säkerhetskommunikationen i anslutning till förebyggande av olyckor och självständig beredskap samt för räddningsverksamheten och akutvården. Dessutom stöder räddningsverket sin regions kommuner i deras beredskapsansträngningar och gör sig berett på olika slags störningar i samhället.
- Verksamhetsområdet består av stadscentrum, tätorter, landsbygd och skärgård. I regionen ligger industriella objekt att nationell betydelse.
- Också inom räddningsväsendet bygger myndigheternas verksamhet i allt högre grad på en styrmodell med kunskapsbaserad ledning. Genom att effektivt samla in och analysera uppgifter kan också räddningsväsendet sköta sina uppgifter och inrikta sina resurser på ett effektivare sätt än hittills. Det förutses att IKT-kostnaderna stiger klart.
- Tillgången på frivillig personal är en utmaning för räddningsverkets aktionsberedskap. Särskilt har deltagandet i verksamheten minskat bland dem som har brandkåren som bisyssla. Antalet frivilliga som är rökdykningsdugliga minskar ständigt. Det finns också problem i tillgången på stadigvarande och särskilt tvåspråkig personal.

Läget inom servicesystemet i Östra Nyland

- Ordnandet av tjänster är utspritt, och utmaningar i tillgången på tjänster har kunnat märkas i synnerhet på grund av den vårdskuld som pandemin medfört. Också länkandet av socialvårdstjänsterna till hälso- och sjukvården är slumpmässigt i regionen. Ett flertal kund- och patientdatasystem är i användning i regionen, och e-tjänsterna varierar beroende på anordnare. Antalet användare av e-tjänster är litet. Det råder brist på arbetstagare i flera yrkesgrupper. Två kommuner från ett annat sjukvårdsdistrikt har gått med i välfärdsområdet.
- Välfärdsområdets nettodriftskostnader per invånare är tredje lägst i landet. Då man ser till befolkningens servicebehov utnyttjades de somatiska specialistsjukvårdstjänsterna tio procent mindre än i landet i genomsnitt, men de standardiserade kalkylmässiga kostnaderna var tre procent större än genomsnittet. I Östra Nyland var social- och hälsovårdsutgifternas genomsnittliga prognosticerade årstillväxt under de fem närmaste åren 1,8 % år 2020 (hela landet 1,4 %). På tio års sikt har årstillväxten beräknats uppgå till 1,9 % i Östra Nyland (hela landet 1,4 %), och på 15 års sikt är siffrorna desamma.